

પ્રશ્ન 1(a) [3 ગુણ]

C લેંગ્વેજના કોઈ પણ છ કીવર્ડ લખો.

જવાબ:

વર્ગ	કીવર્ડ
ડેટા ટાઈપ્સ	int, float, char
કંટ્રોલ ફ્લો	if, for, return

મેમરી ટ્રીક: "I Find Clever Reasons For Results"

પ્રશ્ન 1(b) [4 ગુણ]

ઓપરેટરની વ્યાખ્યા આપી operand ના આધારે તેના પ્રકાર જણાવો.

જવાબ:

ઓપરેટર: એવું ચિહ્ન કે જે ઓપરન્ડ્સ પર કામ કરીને પરિણામ આપે છે.

પ્રકાર	વિગત	ઉદાહરણ
યુનરી	એક ઓપરન્ડ	++, --, !
બાયનરી	બે ઓપરન્ડ	+, -, *, /, %
ટર્નરી	ત્રણ ઓપરન્ડ	?:

મેમરી ટ્રીક: "U-B-T: Use Binary Then Ternary"

પ્રશ્ન 1(c) [7 ગુણ]

ફ્લોચાર્ટની વ્યાખ્યા લખો. ફ્લોચાર્ટના સિમ્બોલ દોરો. બે પૂર્ણાંક નંબર N1 અને N2 માંથી નાનો નંબર શોધવા માટેનો ફ્લોચાર્ટ દોરો.

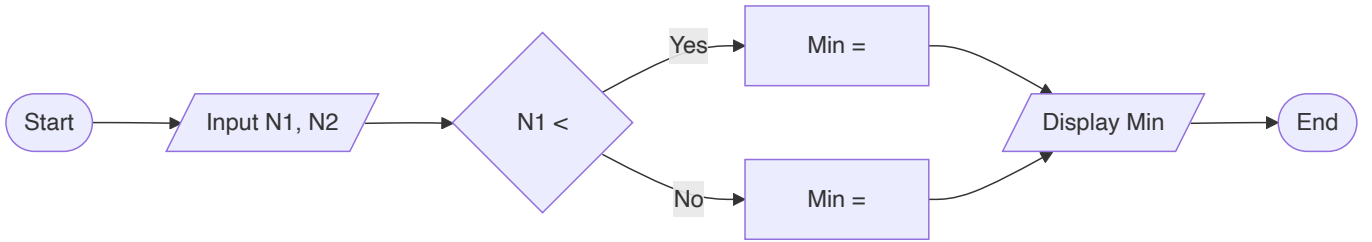
જવાબ:

ફ્લોચાર્ટ: અલ્ગોરિથમનું ગ્રાફિકલ નિરૂપણ જેમાં પ્રમાણિત ચિહ્નો દ્વારા ક્રમબદ્ધ ઓપરેશનો દર્શાવવામાં આવે છે.

ફ્લોચાર્ટના સામાન્ય ચિહ્નો:

ચિહ્ન	અર્થ
ઓવલ	શરૂઆત/અંત
પેરાલેલોગ્રામ	ઇનપુટ/આઉટપુટ
લંબચોરસ	પ્રક્રિયા
ડાયમંડ	નિર્ણય
એરો	ફ્લો દિશા

N1 અને N2 માંથી નાનો નંબર શોધવા માટેનો ફ્લોચાર્ટ:

મેમરી ટ્રીક: "SPADE: Start-Process-Arrow-Decision-End"

પ્રશ્ન 1(c) OR [7 ગુણ]

અલગોરિથમની વ્યાખ્યા લખો. વર્તુળનું ક્ષેત્રફળ અને પરિધ શોધવા માટેનો અલગોરિથમ લખો.

જવાબ:

અલગોરિથમ: કોઈ સમસ્યાને ઉકેલવા માટેનું પગલે પગલે પદ્ધતિસરનું કાર્યવાહી, જેમાં સુનિશ્ચિત સંખ્યામાં સુવ્યાખ્યાયિત સૂચનાઓનો ઉપયોગ થાય છે.

વર્તુળનું ક્ષેત્રફળ અને પરિધ શોધવા માટેનો અલગોરિથમ:

1. શરૂઆત
2. ત્રિજ્યા r ઇનપુટ કરો
3. $PI = 3.14159$ સેટ કરો
4. ક્ષેત્રફળ $= PI \times r \times r$ ગણો
5. પરિધ $= 2 \times PI \times r$ ગણો
6. ક્ષેત્રફળ અને પરિધ દર્શાવો
7. અંત

ઉપયોગિત સૂત્રોનો કોષ્ટક:

માપન	સૂત્ર
ક્ષેત્રફળ	$\pi \times r^2$
પરિધ	$2 \times \pi \times r$

મેમરી ટ્રીક: "RICARD: Radius Input, Calculate Area, Reveal Dimensions"

પ્રશ્ન 2(a) [3 ગુણ]

printf() અને scanf() વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

જવાબ:

લક્ષણ	printf()	scanf()
હેતુ	સ્ક્રીન પર ડેટા આઉટપુટ કરે	કીબોર્ડથી ડેટા ઇનપુટ કરે
દિશા	આઉટપુટ ફંક્શન	ઇનપુટ ફંક્શન
ફોર્મેટ સ્પેસિફાયર	જરૂરી	જરૂરી
પેરામીટર	વાસ્તવિક મૂલ્યો	ચલનું સરનામું (&)

મેમરી ટ્રીક: "OIAD: Output-Input, Actual-Destination"

પ્રશ્ન 2(b) [4 ગુણ]

1 થી n સુધીનો સરવાળો અને સરેરાશ પ્રિન્ટ કરવા માટે પ્રોગ્રામ C લખો.

જવાબ:

```
#include <stdio.h>

int main() {
    int n, i, sum = 0;
    float avg;

    printf("Enter n: ");
    scanf("%d", &n);

    for(i = 1; i <= n; i++) {
        sum += i;
    }

    avg = (float)sum / n;

    printf("Sum = %d\n", sum);
    printf("Average = %.2f\n", avg);

    return 0;
}
```

મુખ્ય બિંદુઓ:

- ઇનિશિયલાઇઝેશન: sum = 0
- પુનરાવર્તન: 1 થી n સુધી for લૂપ

- ટાઇપ કાસ્ટિંગ: સાચા સરેરાશ માટે (float)

મેમરી ટ્રીક: "SIAP: Sum Initialize, Add in loop, Print results"

પ્રશ્ન 2(c) [7 ગુણ]

એરિથમેટિક ઓપરેટર અને રિલેશનલ ઓપરેટરને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

1. એરિથમેટિક ઓપરેટર:

ઓપરેટર	ઓપરેશન	ઉદાહરણ	પરિણામ
+	સરવાળો	5 + 3	8
-	બાદબાકી	5 - 3	2
*	ગુણાકાર	5 * 3	15
/	ભાગાકાર	5 / 2	2 (પૂર્ણાંક)
%	મોડ્યુલો (શેષ)	5 % 2	1

2. રિલેશનલ ઓપરેટર:

ઓપરેટર	અર્થ	ઉદાહરણ	પરિણામ
<	કરતાં નાનું	5 < 3	0 (ખોટું)
>	કરતાં મોટું	5 > 3	1 (સાચું)
<=	નાનું અથવા સમાન	5 <= 5	1 (સાચું)
>=	મોટું અથવા સમાન	3 >= 5	0 (ખોટું)
==	સમાન	5 == 5	1 (સાચું)
!=	અસમાન	5 != 3	1 (સાચું)

કોડ ઉદાહરણ:

```
int a = 5, b = 3;
printf("a + b = %d\n", a + b);    // આઉટપુટ: 8
printf("a > b is %d\n", a > b);    // આઉટપુટ: 1 (સાચું)
```

મેમરી ટ્રીક: "ASMDR for Arithmetic, LEGENE for Relational"

પ્રશ્ન 2(a) OR [3 ગુણ]

get(S) અને scanf("%s",S) વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

જવાબ:

લક્ષણ	gets(S)	scanf("%s",S)
વ્હાઇટસ્પેસ હેન્ડલિંગ	સ્પેસ વાંચે છે	વ્હાઇટસ્પેસ પર બંધ થાય છે
બફર ઓવરફ્લો	બાઉન્ડરી ચેક નથી	વિડ્થ લિમિટ સાથે સલામત
રિટર્ન ટાઇપ	char*	વાંચેલા આઇટમની સંખ્યા
ઉપયોગ સુરક્ષા	ડેપ્રિકેટેડ, અસુરક્ષિત	ફોર્મેટ કંટ્રોલ સાથે સલામત

મેમરી ટ્રીક: "WBRU: Whitespace-Boundary-Return-Usage"

પ્રશ્ન 2(b) OR [4 ગુણ]

બે નંબરોના મૂલ્યની અદલાબદલી (એક્સચેન્જ) કરવા માટે C પ્રોગ્રામ લખો.

જવાબ:

```
#include <stdio.h>

int main() {
    int a, b, temp;

    printf("Enter two numbers: ");
    scanf("%d %d", &a, &b);

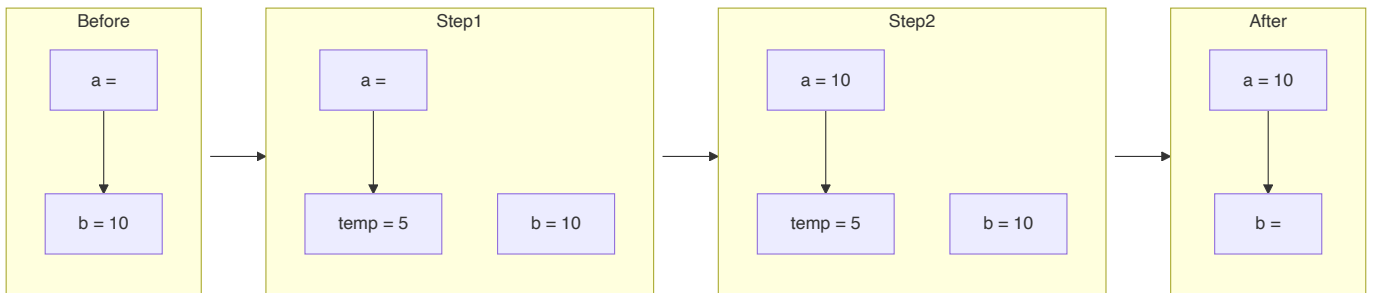
    printf("Before swap: a = %d, b = %d\n", a, b);

    temp = a;
    a = b;
    b = temp;

    printf("After swap: a = %d, b = %d\n", a, b);

    return 0;
}
```

સાચાગ્રામ:

મેમરી ટ્રીક: "TAB: Temp-Assign-Backfill"

પ્રશ્ન 2(c) OR [7 ગુણ]

બુલિયન ઓપરેટર અને લોજિકલ ઓપરેટર ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

1. બુલિયન ઓપરેટર:

ઓપરેટર	ઓપરેશન	ઉદાહરણ	પરિણામ
&	બિટવાઇઝ AND	5 & 3	1
	બિટવાઇઝ OR	5 3	7
^	બિટવાઇઝ XOR	5 ^ 3	6
~	બિટવાઇઝ NOT	~5	-6
<<	લેફ્ટ શિફ્ટ	5 << 1	10
>>	રાઇટ શિફ્ટ	5 >> 1	2

2. લોજિકલ ઓપરેટર:

ઓપરેટર	અર્થ	ઉદાહરણ	પરિણામ
&&	લોજિકલ AND	(5>3) && (2<4)	1 (સાચું)
	લોજિકલ OR	(5<3) (2<4)	1 (સાચું)
!	લોજિકલ NOT	!(5>3)	0 (ખોટું)

ઉદાહરણ:

```
int a = 5, b = 3;
printf("a & b = %d\n", a & b);           // આઉટપુટ: 1 (બિટવાઇઝ AND)
printf("a > b && b < 10 is %d\n", a > b && b < 10); // આઉટપુટ: 1 (સાચું)
```

બિટ રિપ્રેઝન્ટેશન (5 & 3):

```
5 = 101
3 = 011
& = 001 (1 in decimal)
```

મેમરી ટ્રીક: "BOXNRL for Boolean, AON for Logical"

પ્રશ્ન 3(a) [3 ગુણ]

Entry controlled અને exit controlled લૂપની ઉદાહરણ સાથે સરખામણી કરો.

જવાબ:

લક્ષણ	Entry Controlled	Exit Controlled
શરત ચકાસણી	અમલ પહેલા	અમલ પછી
ન્યૂનતમ પુનરાવર્તન	શૂન્ય	એક
ઉદાહરણ	while, for	do-while
ઉપયોગ	પ્રી-ચેક જરૂરી હોય	ઓછામાં ઓછું એક વાર અમલ જરૂરી હોય

મેમરી ટ્રીક: "BCME: Before-Check-Multiple-Examples"

પ્રશ્ન 3(b) [4 ગુણ]

સ્વીચ કેસનો ઉપયોગ કરીને બે નંબરોના સરવાળા અને બાદબાકી દર્શાવવા માટેનો C પ્રોગ્રામ લખો.

જવાબ:

```
#include <stdio.h>

int main() {
    int a, b, choice, result;

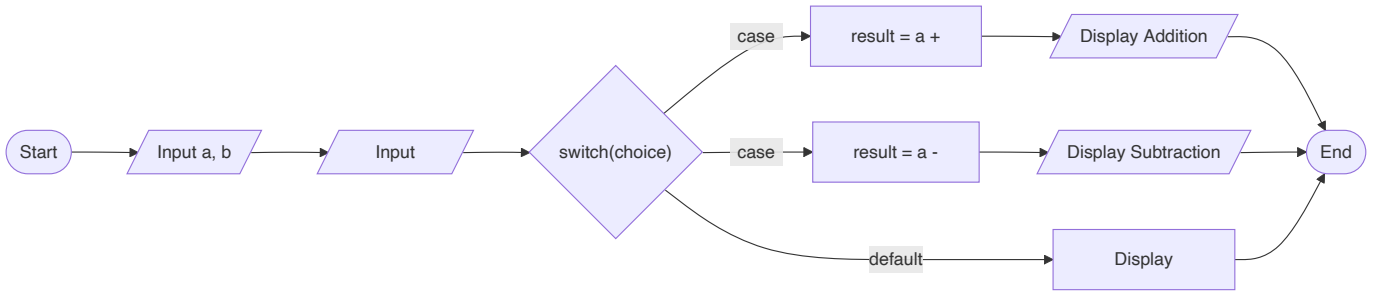
    printf("Enter two numbers: ");
    scanf("%d %d", &a, &b);

    printf("1. Addition\n2. Subtraction\n");
    printf("Enter choice (1/2): ");
    scanf("%d", &choice);

    switch(choice) {
        case 1:
            result = a + b;
            printf("Addition: %d\n", result);
            break;
        case 2:
            result = a - b;
            printf("Subtraction: %d\n", result);
            break;
        default:
            printf("Invalid choice\n");
    }

    return 0;
}
```

ફાઇનાલ:

મેમરી ટ્રીક: "CIRCA: Choice-Input-Result-Calculate-Action"

પ્રશ્ન 3(c) [7 ગુણ]

સિન્ટેક્સ, ફ્લોચાર્ટ અને ઉદાહરણ સાથે multiple if-else સ્ટેટમેન્ટ સમજાવો.

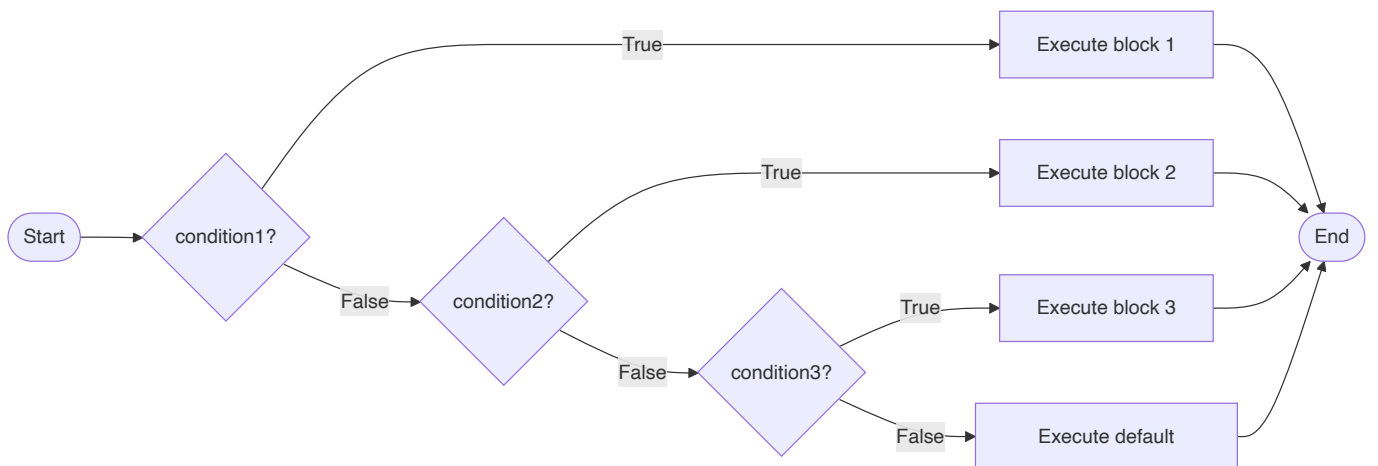
જવાબ:

multiple if-else સિન્ટેક્સ:

```

if (condition1) {
    // code block 1
}
else if (condition2) {
    // code block 2
}
else if (condition3) {
    // code block 3
}
else {
    // default code block
}
    
```

ફ્લોચાર્ટ:

ઉદાહરણ:

```
#include <stdio.h>
```



```

int main() {
    int marks;

    printf("Enter marks: ");
    scanf("%d", &marks);

    if (marks >= 80) {
        printf("Grade: A\n");
    }
    else if (marks >= 70) {
        printf("Grade: B\n");
    }
    else if (marks >= 60) {
        printf("Grade: C\n");
    }
    else {
        printf("Grade: F\n");
    }

    return 0;
}

```

મેમરી ટ્રીક: "TEST: Try Each Statement Then default"

પ્રશ્ન 3(a) OR [3 ગુણ]

break અને continue કીવર્ડનો ઉપયોગ જણાવો.

જવાબ:

કીવર્ડ	હેતુ	અસર	સામાન્ય ઉપયોગ
break	લૂપ/સ્વિચ ટર્મિનેટ કરે	વર્તમાન લૂપ/સ્વિચ છોડી દે	શરત પૂરી થાય ત્યારે બહાર નીકળવા
continue	ઇટરેશન છોડે	આગામી ઇટરેશન પર જાય	ચોક્કસ મૂલ્યો છોડવા

ઉદાહરણ કોડ:

```

// break ઉદાહરણ
for(i=1; i<=10; i++) {
    if(i == 5) break; // i=5 પર લૂપ છોડે
    printf("%d ", i); // 1 2 3 4 પ્રિન્ટ કરે
}

// continue ઉદાહરણ
for(i=1; i<=5; i++) {
    if(i == 3) continue; // i=3 છોડે
    printf("%d ", i); // 1 2 4 5 પ્રિન્ટ કરે
}

```

મેમરી ટ્રીક: "EXIT-SKIP: EXit IT or SKIP iteration"

પ્રશ્ન 3(b) OR [4 ગુણ]

આપેલ સંખ્યા એકી છે કે બેકી તે ચકાસવા માટે C પ્રોગ્રામનો લખો.

જવાબ:

```
#include <stdio.h>

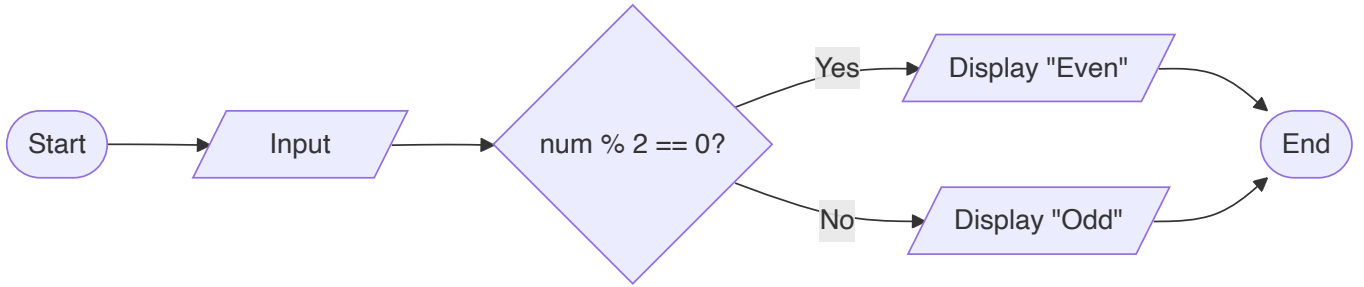
int main() {
    int num;

    printf("Enter a number: ");
    scanf("%d", &num);

    if (num % 2 == 0) {
        printf("%d is even.\n", num);
    }
    else {
        printf("%d is odd.\n", num);
    }

    return 0;
}
```

સાચાગ્રામ:

મુખ્ય બિંદુઓ:

- ચકાસણી: મોડ્યુલો (%) ઓપરેટરનો ઉપયોગ
- નિર્ણય: 2 સાથેના શેષ પર આધારિત
- આઉટપુટ: શેષ 0 હોય તો બેકી, અન્યથા એકી

મેમરી ટ્રીક: "MODE: MODulo Equals zero for even"

પ્રશ્ન 3(c) OR [7 ગુણ]

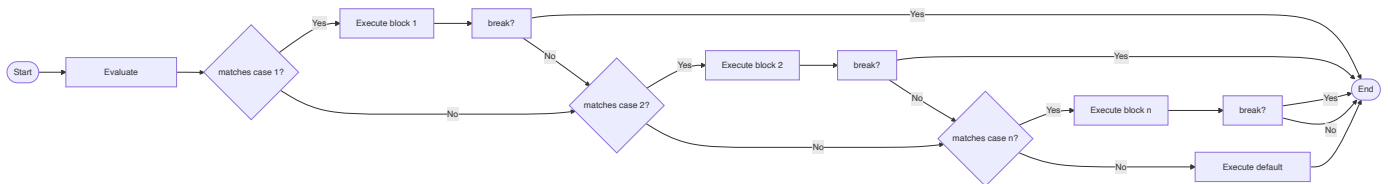
સિન્ટેક્સ, ફ્લોચાર્ટ અને ઉદાહરણ સાથે switch-case statement સ્ટેટમેન્ટ સમજાવો.

જવાબ:

switch-case સિન્ટેક્સ:

```
switch (expression) {
    case constant1:
        // code block 1
        break;
    case constant2:
        // code block 2
        break;
    ...
    default:
        // default code block
}
```

ફ્લોચાર્ટ:

ઉદાહરણ:

```
#include <stdio.h>

int main() {
    char grade;

    printf("Enter grade (A-D): ");
    scanf(" %c", &grade);

    switch (grade) {
        case 'A':
            printf("Excellent!\n");
            break;
        case 'B':
            printf("Good job!\n");
            break;
        case 'C':
            printf("Satisfactory\n");
            break;
        case 'D':
            printf("Needs improvement\n");
            break;
        default:
            printf("Invalid grade\n");
    }

    return 0;
}
```

મેમરી ટ્રીક: "CEBID: Compare-Execute-Break-If-Done"

પ્રશ્ન 4(a) [3 ગુણ]

સ્ટ્રિંગ વ્યાખ્યાયિત કરો. સ્ટ્રિંગ પર કરી શકાય તેવા વિવિધ ઓપરેશન્સની યાદી આપો.

જવાબ:

સ્ટ્રિંગ: કેરેક્ટર્સનો એરે જે NULL કેરેક્ટર '\0' થી સમાપ્ત થાય છે.

ઓપરેશન	વિગત	ફંક્શન
ઇનપુટ/આઉટપુટ	સ્ટ્રિંગ વાંચવી/લખવી	gets(), puts()
કોપી	એક સ્ટ્રિંગને બીજી સ્ટ્રિંગમાં કોપી કરવી	strcpy()
જોડાણ	બે સ્ટ્રિંગ જોડવી	strcat()
સરખામણી	બે સ્ટ્રિંગની સરખામણી	strcmp()
લંબાઈ	સ્ટ્રિંગની લંબાઈ શોધવી	strlen()
શોધ	સબસ્ટ્રિંગ શોધવી	strstr()

મેમરી ટ્રીક: "ICCLS: Input-Copy-Concatenate-Length-Search"

પ્રશ્ન 4(b) [4 ગુણ]

અપરકેસ આલ્ફાબેટને લોઅરકેસ આલ્ફાબેટમાં કન્વર્ટ કરવા માટે C પ્રોગ્રામ લખો.

જવાબ:

```
#include <stdio.h>

int main() {
    char ch;

    printf("Enter an uppercase letter: ");
    scanf(" %c", &ch);

    if (ch >= 'A' && ch <= 'Z') {
        char lowercase = ch + 32; // ASCII તફાવત 32 છે
        printf("Lowercase: %c\n", lowercase);
    }
    else {
        printf("Not an uppercase letter\n");
    }

    return 0;
}
```

ASCII ટેબલનો અંશ:

કેરેક્ટર	ASCII મૂલ્ય
A	65
a	97
Z	90
z	122
તફાવત	32

મેમરી ટ્રીક: "COOL: Character Offset Of Lowercase"

પ્રશ્ન 4(c) [7 ગુણ]

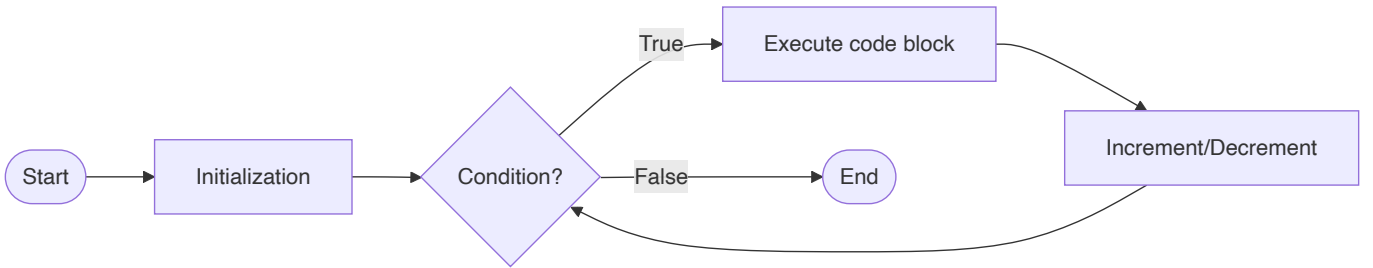
for લૂપ માટેનો ફ્લોચાર્ટ દોરો અને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

For Loop સિન્ટેક્સ:

```
for (initialization; condition; increment/decrement) {
    // code block
}
```

ફ્લોચાર્ટ:

For Loop ઘટકો:

1. ઇનિશિયલાઇઝેશન: શરૂઆતમાં એક વખત અમલ
2. શરત: દરેક પુનરાવર્તન પહેલાં ચકાસાય
3. વૃદ્ધિ/ઘટાડો: દરેક પુનરાવર્તન પછી અમલ
4. બોડી: શરત સાચી હોય તો અમલ

ઉદાહરણ:

```
#include <stdio.h>

int main() {
    int i;

    for (i = 1; i <= 5; i++) {
        printf("%d ", i);
    }
    // આઉટપુટ: 1 2 3 4 5

    return 0;
}
```

અમલીકરણનો પ્રવાહ:

1. $i = 1$ પ્રારંભિક
2. શરત ચકાસો ($1 \leq 5$) - સાચું
3. બોડી અમલ - 1 પ્રિન્ટ
4. i ને 2 માં વૃદ્ધિ
5. શરત ચકાસો ($2 \leq 5$) - સાચું
6. અને એ રીતે આગળ $i = 6$ થાય ત્યાં સુધી

મેમરી ટ્રીક: "ICE-T: Initialize, Check, Execute, Then increment"

પ્રશ્ન 4(a) OR [3 ગુણ]

અરે વ્યાખ્યાયિત કરો. અરે પર કરી શકાય તેવા વિવિધ ઓપરેશન્સની યાદી આપો.

જવાબ:

અરે: સમાન ડેટા પ્રકારના તત્વો જે ક્રમિક મેમરી સ્થાનોમાં સંગ્રહિત થાય છે.

ઓપરેશન	વિગત	ઉદાહરણ
ઘોષણા	અરે બનાવો	<code>int arr[5];</code>
ઇનિશિયલાઇઝેશન	મૂલ્ય આપો	<code>arr[0] = 10;</code>
ટ્રેવર્સલ	તમામ તત્વો એક્સેસ કરો	<code>for loop</code>
ઇન્સર્શન	નવું તત્વ ઉમેરો	<code>arr[pos] = value;</code>
ડિલીશન	તત્વ દૂર કરો	તત્વો શિફ્ટ કરો
સર્ચિંગ	તત્વ શોધો	લિનિયર/બાઇનરી શોધ
સોર્ટિંગ	તત્વો ગોઠવો	બબલ/સિલેક્શન સોર્ટ

મેમરી ટ્રીક: "DITIDSS: Declare-Initialize-Traverse-Insert-Delete-Search-Sort"

પ્રશ્ન 4(b) OR [4 ગુણ]

pointer વ્યાખ્યાયિત કરો. ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

પોઇન્ટર: એવું ચલ જે અન્ય ચલના મેમરી સરનામાને સંગ્રહિત કરે છે.

કન્સેપ્ટ	વિગત	સિન્ટેક્સ
ઘોષણા	પોઇન્ટર બનાવો	int *ptr;
એડ્રેસ ઓપરેટર	સરનામું મેળવો	&variable
ડિરેફરન્સિંગ	સરનામા પર મૂલ્ય એક્સેસ કરો	*ptr
એસાઇનમેન્ટ	પોઇન્ટરમાં સરનામું સંગ્રહો	ptr = &variable;

ઉદાહરણ:

```
#include <stdio.h>

int main() {
    int num = 10;
    int *ptr;

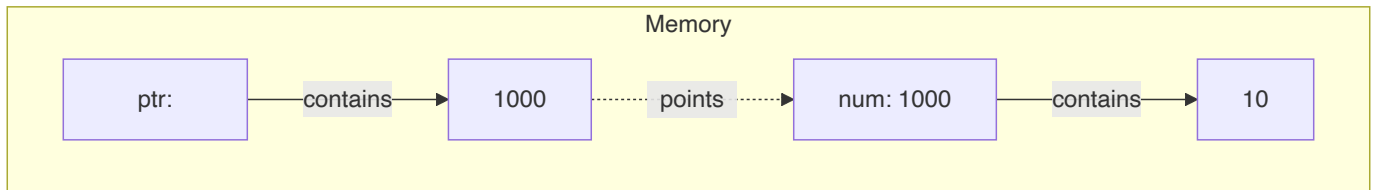
    ptr = &num; // num નું સરનામું ptr માં સંગ્રહો

    printf("Value of num: %d\n", num);           // 10
    printf("Address of num: %p\n", &num);        // num નું સરનામું
    printf("Value of ptr: %p\n", ptr);           // સમાન સરનામું
    printf("Value pointed by ptr: %d\n", *ptr);  // 10

    *ptr = 20; // પોઇન્ટર દ્વારા મૂલ્ય બદલો
    printf("New value of num: %d\n", num);       // 20

    return 0;
}
```

ડાયાગ્રામ:

મેમરી ટ્રીક: "SAVD: Store Address, Value through Dereferencing"

પ્રશ્ન 4(c) OR [7 ગુણ]

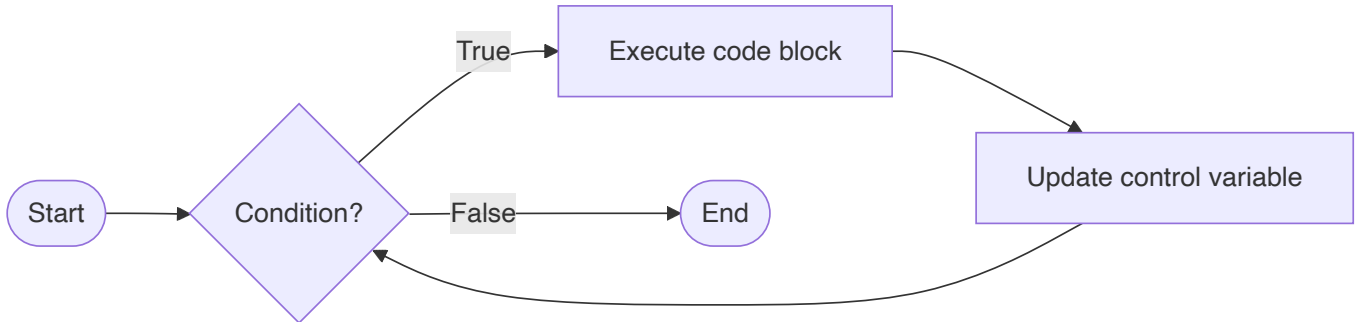
while લૂપ માટેનો ફ્લોચાર્ટ દોરો અને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

While Loop સિન્ટેક્સ:

```
while (condition) {
    // code block
}
```

ફ્લોચાર્ટ:

While Loop ઘટકો:

1. **ઇનિશિયલાઇઝેશન:** લૂપની પહેલાં
2. **શરત:** દરેક પુનરાવર્તન પહેલાં ચકાસાય
3. **બોડી:** શરત સાચી હોય તો અમલ
4. **અપડેટ:** બોડીની અંદર કરવું જરૂરી

ઉદાહરણ:

```
#include <stdio.h>

int main() {
    int i = 1;

    while (i <= 5) {
        printf("%d ", i);
        i++;
    }
    // આઉટપુટ: 1 2 3 4 5

    return 0;
}
```

અમલીકરણનો પ્રવાહ:

1. $i = 1$ પ્રારંભિક (લૂપ પહેલાં)
2. શરત ચકાસો ($1 \leq 5$) - સાચું

3. બોડી અમલ - 1 પ્રિન્ટ
4. i ને 2 માં અપડેટ
5. શરત ચકાસો (2 <= 5) - સાચું
6. અને એ રીતે આગળ i = 6 થાય ત્યાં સુધી

મેમરી ટ્રીક: "CHECK-UPDATE: CHECK before entering, UPDATE before repeating"

પ્રશ્ન 5(a) [3 ગુણ]

નીચેના functions નો ઉપયોગ જણાવો. (1) strcat() (2) strlen() (3) strcpy()

જવાબ:

ફંક્શન	હેતુ	સિન્ટેક્સ	ઉદાહરણ
strcat()	સ્ટ્રિંગ્સ જોડે છે	strcat(dest, src)	"Hello" + "World" -> "HelloWorld"
strlen()	સ્ટ્રિંગની લંબાઈ આપે છે	strlen(str)	"Hello" -> 5
strcpy()	સ્ટ્રિંગ કોપી કરે છે	strcpy(dest, src)	src -> dest

કોડ ઉદાહરણ:

```
#include <string.h>

char str1[20] = "Hello";
char str2[20] = "World";
char str3[20];

strcat(str1, str2);    // str1 "HelloWorld" બને છે
int len = strlen(str1); // len 10 બને છે
strcpy(str3, str1);    // str3 "HelloWorld" બને છે
```

મેમરી ટ્રીક: "CLS: Concatenate-Length-Source copy"

પ્રશ્ન 5(b) [4 ગુણ]

પુસ્તકની માહિતી સંગ્રહિત કરવા માટે એક સ્ટ્રક્ચર બનાવો: book_no, book_title, book_author, book_price.

જવાબ:

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

struct Book {
    int book_no;
    char book_title[50];
    char book_author[30];
    float book_price;
};
```

```

int main() {
    struct Book book1;

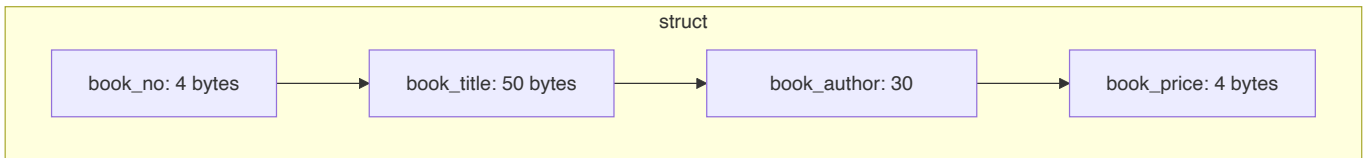
    // મૂલ્યો આપો
    book1.book_no = 101;
    strcpy(book1.book_title, "Programming in C");
    strcpy(book1.book_author, "Dennis Ritchie");
    book1.book_price = 450.75;

    // પુસ્તક માહિતી દર્શાવો
    printf("Book No: %d\n", book1.book_no);
    printf("Title: %s\n", book1.book_title);
    printf("Author: %s\n", book1.book_author);
    printf("Price: %.2f\n", book1.book_price);

    return 0;
}

```

સ્ટ્રક્ચર મેમરી લેઆઉટ:

મેમરી ટ્રીક: "NTAP: Number-Title-Author-Price"

પ્રશ્ન 5(c) [7 ગુણ]

એરે અને એરે initialization સમજાવો. ઉદાહરણ આપો.

જવાબ:

એરે: સમાન ડેટા પ્રકારના તત્વોનો સમૂહ જે ક્રમિક મેમરી સ્થાનોમાં સંગ્રહિત થાય છે.

એરે ઇનિશિયલાઇઝેશન પદ્ધતિઓ:

પદ્ધતિ	સિન્ટેક્સ	ઉદાહરણ
ઘોષણા સમયે	datatype array_name[size] = {values};	int arr[5] = {10, 20, 30, 40, 50};
આંશિક	datatype array_name[size] = {values};	int arr[5] = {10, 20}; // બાકીના 0 છે
બધા શૂન્ય	datatype array_name[size] = {0};	int arr[5] = {0};
તત્વ દર તત્વ	array_name[index] = value;	arr[0] = 10; arr[1] = 20;
સાઇઝ અનુમાન	datatype array_name[] = {values};	int arr[] = {10, 20, 30}; // સાઇઝ 3

ઉદાહરણ:

```
#include <stdio.h>

int main() {
    // પદ્ધતિ 1: પૂર્ણ ઇનિશિયલાઇઝેશન
    int arr1[5] = {10, 20, 30, 40, 50};

    // પદ્ધતિ 2: આંશિક ઇનિશિયલાઇઝેશન (બાકીના તત્વો 0 થાય છે)
    int arr2[5] = {10, 20}; // arr2[2], arr2[3], arr2[4] શૂન્ય થાય છે

    // પદ્ધતિ 3: તત્વ દર તત્વ
    int arr3[3];
    arr3[0] = 100;
    arr3[1] = 200;
    arr3[2] = 300;

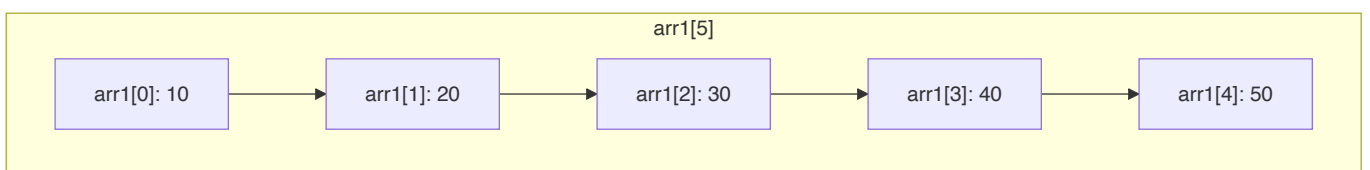
    // પદ્ધતિ 4: સાઇઝ અનુમાન
    int arr4[] = {1, 2, 3, 4, 5}; // સાઇઝ આપોઆપ 5 થાય છે

    // તત્વો એક્સેસ
    printf("arr1[2] = %d\n", arr1[2]); // આઉટપુટ: 30

    // એરે ટ્રેવર્સલ
    printf("arr4 elements: ");
    for(int i = 0; i < 5; i++) {
        printf("%d ", arr4[i]); // આઉટપુટ: 1 2 3 4 5
    }

    return 0;
}
```

મેમરી રિપ્રેઝન્ટેશન:

મેમરી ટ્રીક: "CAPES: Complete, Automatic, Partial, Element, Size-inferred"

પ્રશ્ન 5(a) OR [3 ગુણ]

array અને structure ઉદાહરણ સાથે સરખામણી કરો.

જવાબ:

લક્ષણ	Array	Structure
ડેટા ટાઇપ	સમાન પ્રકારના તત્વો	અલગ પ્રકારના તત્વો
એક્સેસ	ઇન્ડેક્સનો ઉપયોગ (arr[i])	ડોટ ઓપરેટરનો ઉપયોગ (s.member)
મેમરી	ક્રમિક, ફિક્સ સાઇઝ	ક્રમિક, પેડિંગ હોઈ શકે
એસાઇનમેન્ટ	તત્વ દર તત્વ	સીધું જ સુસંગત સ્ટ્રક્ચર સાથે
હેતુ	સમાન આઈટમોનો સંગ્રહ	સંબંધિત ડેટાનો સમૂહ

એરે ઉદાહરણ:

```
int marks[5] = {85, 90, 78, 92, 88};
printf("%d", marks[2]); // ઇન્ડેક્સ 2 (78) પર તત્વ એક્સેસ
```

સ્ટ્રક્ચર ઉદાહરણ:

```
struct Student {
    int roll_no;
    char name[20];
    float percentage;
};

struct Student s1 = {101, "Raj", 85.5};
printf("%s", s1.name); // name મેમ્બર ("Raj") એક્સેસ
```

મેમરી ટ્રીક: "DAMPA: Datatype-Access-Memory-Purpose-Assignment"

પ્રશ્ન 5(b) OR [4 ગુણ]

User Defined Function વ્યાખ્યાયિત કરો. ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

User Defined Function: પ્રોગ્રામર દ્વારા લખાયેલ કોડનો બ્લોક જે ચોક્કસ કાર્ય કરે છે અને તેને વારંવાર કોલ કરી શકાય છે.

ઘટક	વિગત	ઉદાહરણ
રિટર્ન ટાઇપ	પરત થતા ડેટાનો પ્રકાર	int, float, void
ફંક્શન નેમ	અનન્ય ઓળખકર્તા	sum, findMax
પેરામીટર્સ	ઇનપુટ ડેટા	(int a, int b)
બોડી	સ્ટેટમેન્ટ સમૂહ	{ return a+b; }

ઉદાહરણ:

```
#include <stdio.h>
```

```
// ફંક્શન ઘોષણા
int sum(int a, int b);

int main() {
    int num1 = 10, num2 = 20, result;

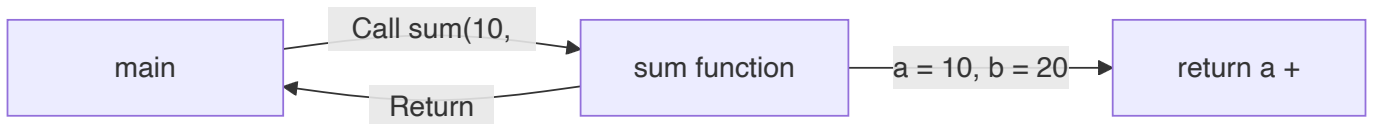
    // ફંક્શન કોલ
    result = sum(num1, num2);

    printf("Sum = %d\n", result);

    return 0;
}

// ફંક્શન વ્યાખ્યા
int sum(int a, int b) {
    return a + b;
}
```

ફંક્શન ફ્લો:

મેમરી ટ્રીક: "DPCR: Declaration-Parameters-Call-Return"

પ્રશ્ન 5(c) OR [7 ગુણ]

અરેમાંથી મહત્તમ અને લઘુત્તમ element શોધવા માટે C પ્રોગ્રામનો લખો.

જવાબ:

```
#include <stdio.h>

int main() {
    int arr[100], n, i;
    int max, min;

    printf("Enter number of elements: ");
    scanf("%d", &n);

    printf("Enter %d integers: ", n);
    for(i = 0; i < n; i++) {
        scanf("%d", &arr[i]);
    }

    // max અને min પ્રથમ તત્વ સાથે પ્રારંભિક કરો
    max = min = arr[0];
```

```
// max અને min શોધો
for(i = 1; i < n; i++) {
    if(arr[i] > max) {
        max = arr[i];
    }
    if(arr[i] < min) {
        min = arr[i];
    }
}

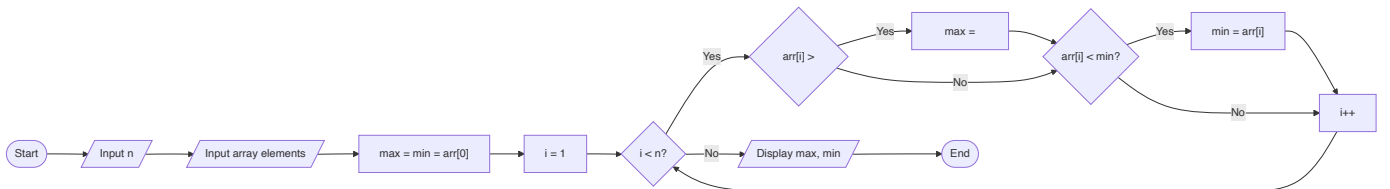
printf("Maximum element: %d\n", max);
printf("Minimum element: %d\n", min);

return 0;
}
```

અલ્ગોરિથમ:

1. એરે સાઇઝ અને તત્વો ઇનપુટ કરો
2. max અને min ને પ્રથમ તત્વ સાથે પ્રારંભિક કરો
3. દરેક બાકીના તત્વ માટે:
 - o જો તત્વ > max, max અપડેટ કરો
 - o જો તત્વ < min, min અપડેટ કરો
4. max અને min ને દર્શાવો

ફ્લોચાર્ટ:

મેમરી ટ્રીક: "FILLS: First Initialize, Loop through, Look for Small/large"